Questions Arising from a Bulla Found in the EBA II Settlement at Bademağacı

Gülsün UMURTAK*

Between the years 1993-2009 a total of 102 stamp seals and (in the most recent excavation seasons) numerical tablets¹ and also a bulla were uncovered in the Early Bronze Age settlements at the Bademağacı Excavations. These finds would suggest that the development of ownership and documentation of property in this period at Bademağacı, and therefore in the western regions of Anatolia, took place a little earlier and was more comprehensive than previously thought.

It is widely known that Mesopotamian cultures of the pre-literate periods influenced the neighbouring regions with superior wealth displayed, alongside such products as their pottery, in the seals, seal impressions (sealings) and bullae. Considerable evidence has been found to prove that bullae with seal stamps were not just used for the security of goods being transported from one place to another but also had a function in an administrative system that involved the keeping of records of incoming and outgoing wares, proving the existence of an accounting system, and also were used, when necessary, in the locking of doors of rooms or storage areas, that is they were used in the process of closing/locking doors by sealing them². Some researchers have found the bullae to be of use as explanatory documents, second only to written tablets, for the purpose of deciphering some codes³.

The find groups of significance and interest in Eastern Anatolia are the bullae with seal impressions dating to the Chalcolithic Period from Değirmentepe (Malatya)⁴ and the thousands of seal impressions found in the official (!) storage rooms of Aslantepe level VI⁵. If the fragment of pottery with impressions of a cylinder seal and a stamp seal

^{*} Prof. Dr. Gülsün Umurtak, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı, Ordu Cad. No:196. 34134 Laleli-İstanbul. E-mail: gulsunumurtak@gmail.com

¹ Umurtak 2009

P. Ferioli - E. Fiandra, "The Use of Clay Sealings in Administrative Functions from the Fifth to First Millenium BC in the Orient, Nubia, Egypt and the Aegean: Similarities and Differences", T. G. Palaima (ed.), Aegean Seals, Sealings and Administration: Proceedings of the NEH-Dickson Conference of the Program in Aegean Scripts and Prehistory of the Department of Classics, University of Texas at Austin (1990) 221-229.

³ ibid. 228

⁴ U. Esin, "Zur Datierung der vorgeschichtlichen Schichten von Değirmentepe bei Malatya in der östlichen Türkei", R. M. Boehmer - H. Hauptmann (eds.) Festschrift für Kurt Bittel (1983) 175-190; idem, "Some Small Finds from the Chalcolithic Occupation at Değirmentepe (Malatya) in Eastern Turkey", Studi di Paletnologia in Onore di Salvatore M. Puglisi (1985) 253-263.

⁵ Ferioli - Fiandra 1983; M. Frangipane, "Arslantepe- Melid -Malatya", Arslantepe, Hierapolis, Iasos, Kyme. Scavi archeologici italiani in Turchia (1993) 57, 61-62.

from Mersin-Yumuktepe⁶ and the pottery pieces and weights bearing seal impressions from Tarsus-Gözlükule⁷ are not taken into consideration, bullae with seal impressions are extremely rare (almost non-existent) before the 2nd millennium BC in Central and Western Anatolia, regions that remained outside the area of influence of the Halaf, Obeid and Uruk and later cultures⁸. In the Aegean World, however, there is the rich bulla collection from Lerna III⁹.

Various theories have been put forward concerning the usage of seals during the preliterate period in the Near East 10. In relation to this, it has also been suggested that seals could have been used on perishable materials that did not survive to the present day. On the other hand, considerable care is required not to miss the bullae and clay objects with marks on them when excavating settlements dating to prehistoric periods, where there is no expectation of finding anything with specific marks or writing on it. During the most recent excavation seasons at Bademağacı¹¹ the discovery of a bulla bearing a seal impression in one of the rooms in the eastern section of the Multi-Roomed Building no. 2 (MRB 2)12 (Fig. 3) at the southern end of the EBA II settlement has enriched the above collection and helped to fill an information gap on this subject and also opened up the way for new questions to be asked. MRB 2, the building where the bulla was found, is in an area of about 40x25 m. in dimension opened up during the 2008 excavation season. The most interesting factor of the settlement at the höyük is the presence of free standing megaron plan buildings that surround the settlement in a radial formation. In this section, in place of the megarons there is a sequence of rooms like those of MRB 1. It was also observed that this row of rooms did not form the outermost circle of the settlement. Apart from this row of rooms, the southern walls of the settlement and also the fact that the glacis is narrower than it is in the other sections are noteworthy. The rooms of MRB 2, including the one where the bulla was found, were almost totally empty when they were uncovered. A large amount of pottery and bronze pins were found in one room only, as it had been partially damaged by a serious fire.

Although the clay paste of the reddish beige bulla was tempered with small stones, it is compact and probably had been well fired during the fire that had taken place in MRB 2. There is an impression of a quadrangular seal on the front surface of the bulla. The impression consists of five parallel lines inside a frame (Fig. 1). The concave impression on the back seems to be the right size for an index finger and when this hollow was examined with a magnifying glass, some fine parallel lines were noticeable. The absence of any string marks on the bulla can be explained by the fact that both ends of our example are broken off.

⁶ J. Garstang, Prehistoric Mersin. Yümük Tepe in Southern Turkey (1953) Fig. 150/17; As indicated in the publication, there is some doubt concerning whether or not this pottery piece and its seal impressions really belonged to level XI.

H. Goldman, Excavations at Gözlükule, Tarsus I-II. From the Neolithic through the Bronze Age (1956) Fig. 397-398.

 $^{^{\}rm 8}~$ Ferioli – Fiandra 1983; A. von Wickede, Prähistorische Stempelglyptik in Vorderasien (1990).

M. C. Heath, "Early Helladic Clay Sealings from the House of the Tiles at Lerna", Hesperia 27/2 (1958) 81-121; M. Heath Wiencke, "Further Seals and Sealings from Lerna", Hesperia 38.4, 1969, 500-521.

G. Umurtak, "Some Observations on a Lead Stamp Seal from the Bademağacı Excavations", Anatolica XXVIII, 2002, 159-169.

¹¹ This project was supported by the Istanbul University Research Fund (Project nos. 3400), for which I am sincerely grateful.

¹² R. Duru – G. Umurtak, "Bademağacı Kazıları 2008 Yılı Çalışmaları", Anmed 7, 2009, 15-21.

Among the seals so far uncovered at Bademağacı, there is a similar example to the seal impression on the bulla; this seal has a quadrangular stamp face with two vertical and two horizontal parallel lines placed perpendicular to each other inside a double frame (Fig. 2). This seal is the closest parallel to the seal impression on the bulla stamp face from the point of view of its quadrangular stamp face and use of a frame, as well as its composition design consisting of parallel lines.

A clay bulla¹³ and a pithos from Tomb 15 with a seal impression on its mouth rim¹⁴ were found at Karataş–Semayük, a close neighbour of Bademağacı and contemporary to it. In addition to these, a large number of seals were also found at this same settlement¹⁵. A stamp seal found at Bağbaşı and described by C. Eslick as likely to be "a forerunner of the EB seals"¹⁶ can be added to the seal collection of the region. The close similarity of this seal to the EB II tradition makes it difficult to account for the great time difference between them. There is an evident similarity in style between the seals of contemporary neighbouring centres to Bademağacı, such as Karataş-Semayük, Beycesultan¹⁷ and Kusura¹⁸, and those from Bademağacı. However, although there are examples of seals with quadrangular stamp faces among the seals from these centres¹⁹, no exact parallel to the seal impression on the bulla being described here could be found.

In order to accurately evaluate the Bademağacı bulla, it is important to examine the question of what kind of material it was applied to or, in other words, what object produced the fine parallel lines seen in the hollow on the back of the bulla. The fact that the indented section is almost the thickness of a finger would prompt us to ask the question of whether or not these lines could be a fingerprint. Another suggestion is that they could belong to a piece of textile. It is possible that the bulla could have been applied to a piece of cloth used to cover the mouth of a pithos or a large storage jar;²⁰ in this case the hollow about the thickness of a finger could be considered to belong to the rim of the jar. The last possibility to be suggested here is that the fine lines on the back of the bulla could belong to a well cut piece of wood with a smooth edge, in other words a wooden tablet that did not survive until the present day. The fine lines on the back of the bulla become even finer towards the corners; as both ends of the bulla have broken off, as mentioned above (see p. 20) it is not possible to see the negative imprints of the string that is thought to have been attached to the tablet. It has been emphasised many times before that as some administrative records of the Hittite Period were written on wooden tablets, they did not survive to the present day21. More concrete evidence regarding the use of wooden

¹³ Mellink 1972, 259 Pl. 55, Fig. 5a-b.

idem, "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1963", AJA 68.3, 1964, 277, Pl. 82, Fig. 26.

M. J. Mellink, "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia 1964", AJA 69.3, 1965, Pl. 64 Fig. 33a-b Pl. 65, Fig. 37a-b; idem, "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1966", AJA 71.3, 1967, Pl. 84, Fig. 54-56, 58-59; M. J. Mellink – J. Lawrence, "Excavations at Karataş-Semayük and Elmalı, Lycia, 1969", AJA 74.3, 1970, Pl. 58, Fig. 23 a-b; Mellink 1972, Pl. 55, Fig. 4a-c; J. L. Warner, Elmalı-Karataş II. The Early Bronze Age Village of Karataş (1994) Pl. 186-187

¹⁶ C. Eslick, Elmalı-Karataş I. The Neolithic and Chalcolithic Periods: Bağbaşı and Other Sites (1992) 87 Pl. 59/273, 106/e-f.

¹⁷ S. Lloyd – J. Mellaart, Beycesultan I, The Chalcolithic and Early Bronze Age Levels (1962).

¹⁸ Lamb 1938.

¹⁹ Lloyd – Mellaart 1962, Fig. F.4/7-8 Pl. XXXII/6; Lamb 1938, Fig. 18/3-5.

²⁰ Ferioli – Fiandra 1983, 487.

²¹ O. R. Gurney, The Hittites (1952) 128.

tablets is found in documents from Boğazköy²² and Maşat Höyük²³. Furthermore, an extensive study has been done on this subject that includes the Late Bronze Age cultures of Anatolia and Syria²⁴ and, in this context, it is emphasized that "waxed writing-boards" would have been more advantageous for daily "book-keeping"²⁵. This suggests the possibility that wooden tablets could have been used in earlier periods; they may have been used alongside the seals, numerical tablets and bulla at Bademağacı to keep accounts and other records. It would not have been difficult for the symbolic marks seen on some seals and numerical tablets²⁶ to have been engraved on wooden tablets.

Questions come to mind that relate their origin: Was the bulla stamped here at Bademağacı or did it come to the settlement from another place? The answer to this is related to the "object" or "possession" that it is applied to. If, as discussed above, the bulla was attached to a piece of cloth that covered the mouth of a jar or pithos and then stamped with a seal, then it is likely that it was brought to Bademağacı from elsewhere. If, on the other hand, it was attached to a wooden tablet and stamped, it should be assumed that the process took place at Bademağacı. As it came from a room in MRB 2 where a large number of pots and storage jars were found (see p. 20), it is very likely that it was used for recording the incoming and outgoing wares. Therefore, rather than having come from another place, the bulla must have been stamped in MRB 2 during the process of record keeping²⁷.

The fact that around 100 seals were uncovered at an Early Bronze Age settlement in Western Anatolia is significant in itself. This would cause us to think that the number of seals used at the settlement must have been much greater than the number found at the excavations. It has already been emphasised that the markings seen on the stamp faces of some of the examples among the Bademağacı seals may not be just ordinary decorative motifs but could actually be symbols²⁸. In the past 17 years at Bademağacı, an EBA II town with a predetermined settlement plan has been brought to light that consists of a partially preserved outer wall, a *glacis* (stone paving) that surrounded the whole settlement and fifty megarons in the outer sections along with an eighteen roomed central complex MRB 1, that is the building with a special function ("palace") and MRB 2, located in the southern section²⁹. Along with the pottery, clay idols, precious objects made of gold and silver, bronze items and weapons³⁰, the large number of seals and also numerical

²² K. Bittel, Hattuscha. Hauptstadt der Hethiter (1983) 80.

²³ S. Alp, Hethitische Briefe aus Maşat-Höyük (1991) 341/73 Vs 1 ff.

²⁴ D. Symington, "Late Bronze Age Writing Boards and Their Uses: Textual Evidence from Anatolia and Syria", AnatSt 41, 1991, 111-123.

²⁵ ibid. 118

²⁶ Duru 2008, 236-242; Umurtak 2009, 3 Fig. 6.

²⁷ If an analysis of the clay paste of the bulla and the pottery from the same level can be done in the near future, more insight should be gained on this subject.

²⁸ Duru 2008, 236-242; Umurtak 2009, 3 Fig. 6.

R. Duru, MÖ 8000'den 2000'e Burdur-Antalya Bölgesi'nin Altıbin Yılı (2008) / From 8000 BC to 2000 BC Six Thousand Years of the Burdur-Antalya Region (2008).

³⁰ In the 2009 season at Bademağacı, a golden ear plug similar to the one found in 1993 was uncovered along with two silver pins, a silver plate, a bronze stamp seal, pins and other metal finds such as piercers, a chisel, a hand axe and a spearhead.

tablets31 uncovered at Bademağacı, as well as the bulla found more recently, indicates that - due to the existence of a vast number of material possessions within this well-developed structure - a social, economic, official and administrative system had been established at the settlement. It is possible to suggest that, in the context of this organisational structure, the use of seals, numerical tablets and bulla developed together with a pre-literate system of markings³².

Catalogue

Bulla (Fig. 1)

Find Location: MRB 2 Period: EBA II/2-3

Colour: Munsell 7.5 YR 7/4 "pink", 6/6 "reddish yellow"

length 6.0 cm, width 4.5 cm, thickness 2.6 cm.

Seal impression on the bulla length 2.2 cm, width 2.0 cm.

Stamp Seal (Fig. 2)

Inv. No. BH-2008/37

Find Location: Southern Area, near MRB 2

Period: EBA II/2-3

Colour: Munsell 5 YR 8/1 "white"

length 2.0 cm, width 2.2 cm, existent height 1.2 cm.

Abbreviations

Duru 2008

R. Duru, "Bademağacı Höyüğü'nde bulunmuş iki mühür", T. Tarhan - A. Tibet -

E. Konyar (ed.), Muhibbe Darga Armağanı (2008) 236-242.

Ferioli - Fiandra 1983 P. Ferioli - E. Fiandra, "Clay Sealings from Arslantepe VIA. Administration and Bureaucracy, M. Frangipane - A. Palmieri (eds.), Perspectives on Protourbanisation in Eastern Anatolia: Arslantepe (Malatya) An Interim Report on 1975-1983 Campaigns,

Origini XII/2 (1983) 455-509.

Lamb 1938

W. Lamb, Excavations at Kusura near Afyon Karahisar II (1938).

Lloyd - Mellart 1962

S. Lloyd - J. Mellaart, Beycesultan I, The Chalcolithic and Early Bronze Age Levels

Mellink 1972

M. J. Mellink, "Excavations at Karataş-Semayük and Elmalı, Lycia, 1971", AJA 76, No. 3,

1972, 259-269.

Umurtak 2009

G. Umurtak, "A Study of Three Numerical (!) Tablets and a Stamp Seal from the Early

Bronze Age Settlement at Bademağacı Höyük", Adalya XII, 2009, 1-10.

Umurtak 2009, 1-10.

³² I extend my thanks to my colleague Miss Angela Bell (MA Istanbul University) for translating this article into English. I would also like to thank Burhan Gülkan (MA Istanbul University) and Gülcay Yağcı (MA Istanbul University), who produced the drawings in this article.

Ö7

Bademağacı İTÇ II Yerleşmesinde Bulunmuş Olan Bir Bulla'nın Düşündürdükleri

Bademağacı Kazıları'nın sürdüğü 1993-2009 yılları arasında İlk Tunç Çağı yerleşmesinden 102 adet damga mühür ve son çalışma sezonlarında da sayı tabletleri ile bir bulla ele geçmiştir. Bütün bunlar, bu çağda mülkiyet ve belgeleme konusundaki gelişimin Bademağacı'nda ve dolayısıyla Anadolu'nun batı bölgelerinde, öngörülenden biraz daha erken ve kapsamlı olduğunu düşündürmektedir.

Önasya'da yazı öncesi dönemlerde mühürlerin kullanım alanları konusunda çeşitli tahminler yapılmıştır. Bu bağlamda, mühürlerin günümüze kadar ulaşamayan dayanıksız maddeler üzerine basılmış olabileceğine ilişkin bir yaklaşım da söz konusudur. Öte yanda, yazı veya işaret içeren belgeler bulma konusunda hiç beklentinin olmadığı tarih öncesi dönem kazılarında, üzerinde bazı işaretlerin yer aldığı kil nesnelerin veya bullaların gözden kacmaması icin özel bir dikkat gerekmektedir. Son kazı sezonlarında, Bademağacı İTÇ II yerleşmesinin güney ucundaki Çok Odalı Yapı 2'nin (ÇOY 2) doğu kesimindeki odalarından birinde mühür baskılı bir bulla'nın ele geçmesi, yukarıda sözü edilen koleksiyonu zenginlestirmiş, bu alanda bilgi eksikliğini bir ölçüde gidermiş ve bazı yeni sorular sormamıza yol açmıştır. Bulla'nın ele geçtiği ÇOY 2, 2008 kazı döneminde açılan ve 40x25 m. ölçülerine erisilen bir alandadır. Burada en ilginç durum, höyüğün bu kesiminde, yerleşmeyi çevreleyen radial düzende bağımsız megaron planlı yapıların olmamasıdır. Megaronlar yerine bu kesimde, ÇOY 1' deki gibi oda sıraları yer almaktadır. Ayrıca, bu oda zincirinin yerleşmenin en dış halkasını oluşturmadığı görülmektedir. Bu dizinin dışında yerleşmenin güney surları ve diğer kesimlere göre daha dar bir glacis dikkati çekmektedir. ÇOY 2'nin odaları, bulla'nın ele geçtiği mekan da dahil olmak üzere hemen hemen boş olarak gün ışığına çıkmış, yapının sadece bir odasında, bir kısmı geçirdiği büyük yangında zarar görmüş çok sayıda çanak çömlek ile bronz iğneler ele geçmiştir.

Küçük taşçık katkılı kilden yapılmasına karşılık iyi pekişmiş, kırmızımsı bej renkli bulla, olasıdır ki ÇOY 2'nin geçirdiği yangın sırasında iyice pişmiştir. Bulla'nın ön yüzünde dörtgen biçimli bir mühüre ait baskı izi vardır. Baskı, bir çerçeve içinde birbirine paralel beş çizgiden oluşmaktadır. Arka yüzündeki iç bükey iz, yaklaşık olarak bir işaret parmağına uymakta ve bu girintinin içine bir büyüteçle bakıldığında, birbirine paralel ince çizgiler dikkati çekmektedir. Bulla da bir ip izi bulunmamasını, örneğimizin iki uçtan kırılmış olması ile açıklamak mümkündür.

Bademağacı'nda bugüne kadar ele geçen mühürler arasında, bulla üzerindeki mühüre benzeyen bir örneğin baskı alanı dörtgen biçimlidir, çift çerçeve içinde birbirine dik yerleştirilmiş iki dik iki yatay paralel çizgi vardır. Bu mühür, bulla üzerindeki mühürün, baskı alanının dörtgen formu ve çerçevelenmesi, hem de paralel çizgilerden oluşan desen kompozisyonu bakımından en yakın benzeridir.

Bademağacı bulla'sının ne tür bir malzeme üzerine uygulandığı, ya da başka bir anlatımla bulla'nın arka yüzündeki çukur kısımda görülen ince-paralel izlerin ait olduğu nesnenin türü, buluntunun değerlendirilmesi açısından önemlidir. Söz konusu çukurluğun yaklaşık bir parmak kalınlığında olması, bizim önce bu çizgilerin parmak izi olup olmadığını sormamıza neden olmuştur. Diğer bir olasılık, izlerin bir dokumaya ait olabileceğidir. Bir küpün/iri çömleğin ağzına örtülen dokuma üzerine bulla aplike edilmiş olabilirdi; bu durumda bulla'nın arka yüzündeki parmak kalınlığındaki çukurluğun, küpün ağız kenarına ait olduğunu da düşünebiliriz. Burada vurgulamak istediğimiz son ihtimal ise, bulla'nın arka yüzündeki ince çizgilerin iyi kesilip düzeltilmiş bir ahşap nesneye, yani günümüze kadar ulaşamayan tahta bir tablete ait olabileceğidir. Bulla'nın arka yüzündeki giderek daralan 'iz'in tabletin köşeye yakın ucuna rastladığı ve bulla'nın her iki ucunun kırık olması nedeniyle, yukarıda da belirttiğimiz gibi tablet üzerinde olduğu varsayılan iplerin negatif izlerini görmenin mümkün olmadığı da söylenebilir. Hititler Dönemi'nde bazı idari kayıtların tahta tabletlere yazılması nedeniyle günümüze kadar ulaşamadığı olasılığı daha önceleri birçok kez vurgulanmıştı. Tahta tabletler konusunda daha somut kanıtları, bunların sarayda, tapınaklarda çeşitli törenlerde görev alan katipler tarafından yazıldığını belirten Boğazköy ve Maşat Höyük belgelerinden öğreniyoruz. Daha erken dönemlerde de, örneğin Bademağacı'nda mühürler, sayı tabletleri ve bulla'nın yanı sıra kayıt tutmak ve belgelemek için tahta tabletlerin de kullanılmış olabileceği akla gelmektedir. Bazı mühürlerde ve sayı tabletlerinde gördüğümüz işaret dilinin tahta tabletlere kazınmasının hiç de zor olmadığını sanıyoruz.

Burada bulla'nın Bademağacı'nda mı mühürlendiği, ya da başka bir yerden mi yerleşmeye geldiği soruları da akla gelmektedir. Bunun cevabı, bulla'nın uygulandığı "nesne" ya da "eşya" ile de ilişkilidir. Eğer yukarıda tartışıldığı gibi, bulla bir çömlek ya da küpün ağzına örtülmüş bir dokuma üzerine aplike edilerek mühürlendi ise, o zaman Bademağacı'na başka bir yerden getirilmiş olması mümkündür. Tahta bir tablete aplike edilerek mühürlendiği düşünüldüğünde ise bu işlemin Bademağacı'nda gerçekleşmiş olduğu varsayılmalıdır. ÇOY 2'nin çok sayıda çanak çömlek ve küpün ele geçtiği bir odasında büyük olasılıkla giren çıkan malların kaydı tutulmuş olmalıydı. Dolayısıyla bulla da Bademağacı'na herhangi bir yerden gelmemiş, sözkonusu kayıt işlemleri sırasında ÇOY 2 içinde mühürlenmiş olmalıdır.

Batı Anadolu'da İlk Tunç Çağı'na ait bir yerleşim yerinde 100 kadar mühürün ele geçmesi bile tek başına önemli bir önemli olgudur. Bu bağlamda, yerleşmede kullanılmış olan mühür sayısının kazılarda ele geçenden daha fazla olduğuna kuşku yoktur. Bademağacı mühürleri arasında kimi örneklerin baskı alanlarında sıradan doldurma motifleri değil de bazı işaretler olabileceği daha önceleri vurgulanmıştı. Bademağacı'nda son 17 yılda, günümüze kısmen ulaşan bir sur, tüm yerleşmeyi çevreleyen bir taş döşeme ve dış halkada bugüne kadar sayıları elliye ulaşan megaronlar ile onsekiz odalı merkezi ve özel işlevli ("saray") ÇOY 1 ile güneydeki sura bitişik konumdaki ÇOY 2'den oluşan, önceden planlanarak inşa edilmiş bir EBA II kasabası gün ışığına çıkmıştır. Bu yerleşmede ele geçen çanak çömlek, kilden idoller, altın ve gümüş gibi değerli madenlerden, bronzdan eşya ve silahlar yanında onlarca mühüre ek olarak sayı tabletleri ve son zamanlarda bir de bulla'nın bulunması, gelişkin bir yerleşim dokusu içinde bütün bu eşyalara gereksinim duyulan sosyal, ekonomik, resmi, ve idari bir sistemin kurulmuş olduğunu göstermektedir. Bu organizasyon içinde mühürlerin, sayı tabletleri ve bulla kullanımının yazı öncesi bir işaret sistemi ile beraber gelişmiş olabileceklerini düşünüyoruz.

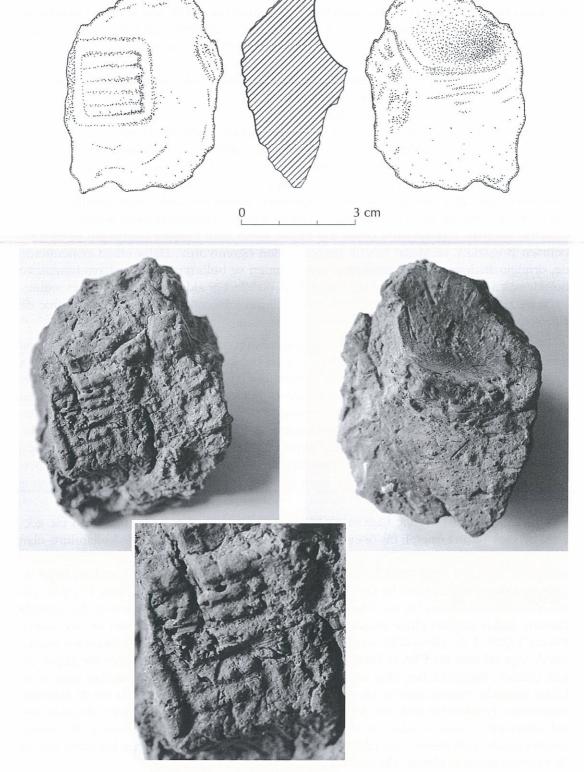

Fig. 1 Bademağacı. Bulla with a stamp seal impression (EBA II).

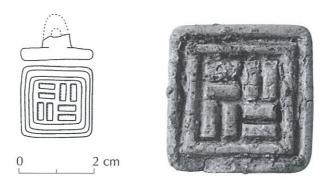

Fig. 2 Bademağacı. A stamp seal (EBA II)

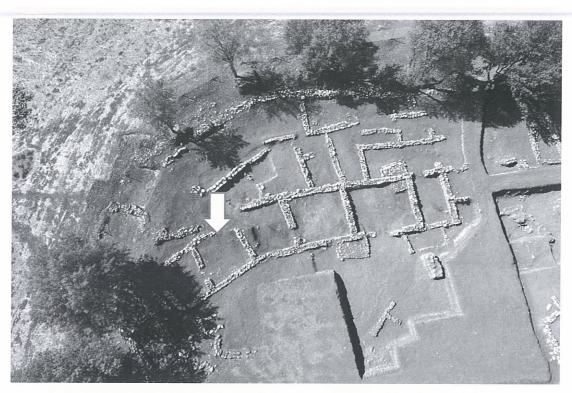

Fig. 3 Bademağacı. Multi Roomed Building No. 2 (MRB 2). Find location of the bulla.